

Kontrollutvalet

Saksnr.:	Arkivnr.:	Dato:	Møtedato:	Saksbehandlar:
12/19	033&17	10.04.2019	09.05.2019	KS/JS

12

MELDINGAR

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tek meldingane til vitende.

Vedlegg

1. Frå bladet «kommunerevisoren 1-2019 «Løft blikket!».
2. «MELDING OM POLITISK VEDTAK – ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALET FOR 2018.

Jostein Støylen
Dagleg leiar

Karoline Sighaug
Karoline Sighaug
Konsulent

VEDLEGG 1.

Av utviklingsredaktør **Ole Petter Pedersen**,
Kommunal Rapport

Løft blikket!

Djevelen kan ligge i detaljene, men det store perspektivet trengs når revisjon og kontrollutvalg skal granske kritiske saker på vegne av lokaldemokratiet.

Et spennende år i Kommune-Norge er omme. Det har verken vært mangel på skandaler eller suksesser. En rekke kommunale ledere har også i år måttet gå av på kort varsel, etter handlinger som ikke tålte offentlighetens lys.

Det er bra at betydelige feil får konsekvenser. En fordel og en ulempe ved å jobbe i eller være engasjert i Kommune-Norge, er at du får anledning til å disponere fellesskapets midler og ta beslutninger som kan påvirke alle innbyggere. Med de mulighetene må det også følge et ansvar.

Noen ganger ser vi at en kommune kommer skjevt ut. Få har fått så mye negativt søkelys på seg i 2018, som Tolga. VGs artikkel om brødrene som ble definert som psykisk utviklingshemmede, var spesiell. Saken utviklet seg videre, og handlet etter hvert mye mer om vergeinstituttet enn om kommunal praksis. Likevel – Tolga-saken førte til at mange kontrollutvalg bestilte utredninger fra revisjonen om praksis i egen kommune.

Jeg pleier å argumentere for at man skal være veldig, veldig varsom med å tolke hva som er folks motiv, når de handler. Mange dumme ting er gjort i beste mening.

For meg står imidlertid både det vi nå kan kalle vergesaken og en del andre saker som gode eksempler på hva som skjer når vi ikke løfter blikket, og tar inn over oss verden rundt oss. Særlig for kontrollutvalg og revisorer er det viktig å gjøre, hele tiden.

En viktig grunn til å løfte blikket, er for å få øye på hvem man faktisk jobber for. Kontrollutvalget er utnevnt av kommunestyret, revisjonen rapporterer til kontrollutvalget. Det er likevel verken kommunestyret eller ordføreren dere jobber for. Dere jobber for *innbyggerne*. At det ikke er innbyggerne direkte som har bestilt en gransking, er bare måten vi har innrettet demokratiet rent praktisk. Lojaliteten må ligge hos oppdragsgivers eiere.

Når en enhet i en kommune «glemmer» å invitere en person til et møte for å snakke om hva det vil si å bli

regnet som psykisk utviklingshemmet, eller en leder eller saksbehandler rett og slett tenker at «det er da ikke nødvendig, alle vet jo at Ole er ganske så treig», så glemmer man å løfte blikket. Opp fra millimeterjussen som selvsagt gir åpning i noen tilfeller for at man ikke *må* snakke med de som regnes som psykisk utviklingshemmet. Opp til det perspektivet der det viktigste er å spørre: «Behandler jeg Ole med respekt nå, hvis jeg klassifiserer ham som psykisk utviklingshemmet slik at kommunen får mer inntekter, og uten at jeg forklarer ham hvorfor i forkant?»

Så kan det selvsagt tenkes at noen saksbehandlere og ledere må ta noen samtaler som de selv tenker kanskje var unødvendige, fordi Ole uansett ville bli puttet i akkurat den båsen man hadde tenkt. Men av og til kan den samtalen, gjennomført med åpent sinn og uten forhåndsvedtatt konklusjon, faktisk føre til at man kommer til en annen slutning.

Å knytte det store perspektivet til de konkrete handlingene som skal granskes og dissekteres i en revisjonsrapport eller en behandling i et kontrollutvalg, trenger vi rett og slett mer av. Når revisjonen blir bedt om å vurdere om varslingsrutinene fungerer, holder det ikke bare å se firkantet på om hver enkelt del av rutinen gjennomføres som den skal. Det hjelper ikke hvis ingen har tillit til rutinen i første omgang. Da kan du nemlig ende med konklusjonen: «Ja, rutinen fungerer isolert sett, men siden ingen har tillit til prosessen, hjelper det ingenting».

Når tilsynelatende kritikkverdige forhold skal granskes nærmere, ligger det mye makt i mandatet. Men: selv med et snevert mandat er det viktig at kontrollutvalg og revisjon husker hvem som er den egentlige bestilleren. Det er slett ikke ulovlig for granskerne å løfte fram andre elementer som er relevante, selv om det kanskje ikke lå direkte i mandatet. Man kan selvsagt ikke gå helt egne veier, men det er viktig ikke å la seg binde av oppdragsgivere som kanskje ikke ønsker at man skal diskutere hele bildet.

Men å løfte blikket er en viktig egenskap som kommer innbyggerne til gode. 🗣️

ØVRIGE KRONIKØRER:

Foto: TI Norge

Tor Dølvik, Transparency International Norge og medlem av Kommunesektorens etikkutvalg

Bidragstyttere fra KS Kommunesektorens organisasjon

Foto: Riksrevisjonen

Per-Kristian Foss
riksrevisor

VEDLEGG 2.

VEST KONTROLL

6149 ÅRAM

Arkivsak nr.	Løpenr.	Arkivkode	Avd/Sakshandsamar	Dato
2012/1214	5216/2019	004	SVK/ SONHAV	29.03.2019

MELDING OM POLITISK VEDTAK - ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALET FOR 2018

Vi melder med dette frå at kommunestyret den 28.03.2019, hadde føre ovannemnde som sak PS 24/19, der det vart gjort slikt vedtak:

Kommunestyret tek årsmeldinga for kontrollutvalet 2018 til vitende.

Sakutgreiinga følgjer vedlagt.

Volda kommune, servicekontoret

Sonja Håvik
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.